

Çağdaş Türkiye Tarihi

Editörler:

İsmail H. DEMİRCİOĞLU

Ahmet ÖZCAN

Yücel YİĞİT

Namık ÇENCEN

2. Baskı

Editörler:

Prof. Dr. İsmail H. DEMİRCİOĞLU

Prof. Dr. Ahmet ÖZCAN

Doç. Dr. Yücel YİĞİT

Doç. Dr. Namık ÇENCEN

ÇAĞDAŞ TÜRKİYE TARİHİ

ISBN 978-605-037-032-4

DOI 10.14527/9786050370324

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2020, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**idir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Ekim 2019, Ankara

2. Baskı: Aralık 2020, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür

Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin

Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Vadi Grup Basım A.Ş.

İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 2284 Sokak No:105

Yenimahalle/ANKARA

Tel: (0312) 394 55 91

Yayıncı Sertifika No: 36306

Matbaa Sertifika No: 49180

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay/ANKARA

Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51

Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: pegem@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Dün ile bugün arasında yaşayan diyalog bize tarihi metinler ve materyaller vasıtasıyla seslenir. Dünden kopuk bir bugün yoktur. Tarihçiler, olup bitenleri neticelendikten sonra kaleme alarak henüz sonuçları olgunlaşmamış olguların yorumuyla karşılaşabilecekleri riskten uzak durmuş olurlar. Oysa tarih okurları, yaşadıkları zamanı anlamlandırma konusunda tarihçilerden daha cesurdurlar ve açıklamalar tarih metinlerinin onlara sunduğu özgürlükten beslenir. Onlar, tarihçilerin taşıdığı sorumluluğa sahip değildirler. Dolayısıyla tarihçi için risk taşıyan açıklamaları rahatlıkla yapma eğilimindedirler. Tarihçinin yaptığı, geçmiş zamanının diliyle yeniden inşa etmektir. Bunun için tarih, her kuşağın yeniden düşünüp kurguladığı bir şey olarak karşımıza çıkar. Bu durum sadece bilimsel bilginin çoğalmasıyla ilişkili bir yeniden yazma ihtiyacı değil olgular karşısında bilincin zorlamasıdır.

Hem bireysel hem kolektif bilinç, geçmiş bilgiye gereksinimi zamanın ihtiyaçlarıyla şekillendirir. Geçmiş, olmuş bitmişliğin ötesinde sürekli inşa edilebilir bir dinamizme sahiptir. Olay ve olguların kronolojisini değiştirmek mümkün değildir. Fakat onları sürekli yeni bilgiler ve düşüncenin gelişimi doğrultusunda yorumlamak mümkündür. İnsan bu imkânı her okuma ve yazma girişiminde yeniden yaşamak ister.

Edward H. Carr'ın tarih tanımında belirttiği gibi geçmişle bugün arasında tarihçiler vasıtasıyla sürekli bir diyalog söz konusudur. Yaşadığımız dünyadaki birçok düşünce ve kurumun temelleri bize geçmişin mirasıdır. Hiçbiri birden bire ortaya çıkmamıştır. Onları hazırlayan birbiriyle ilişkili olaylar ve fikirler zinciri vardır. Tarihçiler, tarih yazımıyla ve genel olarak kabul görmüş olgular üzerinden bunları anlayabileceğimiz bir ifadenin peşindedirler. Bu kitabın hazırlanmasındaki amaçlardan biri budur. Bizden önce bu zamanı ele alan onlarca eser ortaya çıkmıştır. Her biri devrin şart ve ihtiyaçlarıyla beraber tarihçiyi var eden düşünce atmosferinden etkilenerek yazılmıştır. Yazma eylemi gelecekte de devam edecektir.

Türkiye Cumhuriyeti'ni var eden sürecin birdenbire ortaya çıkmadığı, arka planında iki yüz yıllık bir yenilik arayışının yattığı, bu kitabın bölümleri üzerinden rahatlıkla görülebilir. Sıkça kullanılan kavramlar, bu sürecin anahtar kelimeleri olduğu gibi Cumhuriyet Devrini de anlamamızı sağlayacak kolaylığı sunarlar. Kitabımızın giriş kısmı, bu zaman dilimini açıklamak için okura kavramsal bir çerçeve sunmaktadır. Bu kavramların doğuşunda etkili olan düşünsel arka plan, Avrupa merkezli bir aydınlanmanın ürünü olduğundan ikinci bölüm bu konuya ayrılmıştır. Ayrıca ikinci bölümde bu düşüncenin etkilediği olaylar ve politikaların genel bir görünümü de verilmiştir. Üçüncü bölümde; Avrupa'daki gelişmelere

paralel bir yenilik arayışına giren Osmanlı Devleti'nin bu arayışlarıyla reform çabaları, reformlarda öne çıkan padişah, devlet adamı, aydınlar ve fikir hareketleri ana hatlarıyla ele alınmıştır. Dördüncü bölüm; I. Dünya Savaşı'ndan önce Osmanlı Devleti'ni ve toplumunu büyük bir moral bozukluğuna uğratan ve özellikle Balkanlar'da yol açtığı sonuçlar itibarıyla gelecek nesillere iz bırakan Balkan ve Trablusgarp Savaşları'nı konu edinmiştir. Beşinci bölüm; o güne kadar dünyanın gördüğü en büyük savaş olan ve 20. yüzyılın kaderinde oynadığı rol kadar Osmanlı Devleti'nin sonunu da getiren I. Dünya Savaşı'nı içermektedir. Altıncı bölüm; I. Dünya Savaşı sonrasında yeniden kurulan dünya düzenini ve bununla ilgili anlaşmaları konu edinmektedir. Yedinci, sekizinci ve dokuzuncu bölümlerde: Milli Mücadele, TBMM Hükümeti, Lozan ve sonrası Türk Dış Politikasını kapsayan konuları ele alınmıştır. On ve on birinci bölümler; Cumhuriyet'in fikri, siyasi ve kültürel anlamda temellerinin çerçevesini gösteren Atatürk İlke ve İnkılaplarını kapsamaktadır. On iki ve on üçüncü bölümler; İsmet İnönü Dönemi ile çok partili sisteme geçişi konu edinmiştir. On dördüncü bölümde, Çağdaş Türkiye Tarihi araştırmalarına ve kitabımızın bölümlerine referans olan kaynaklarına sistematik bir şekilde yer verilmiştir. Nitekim elinizdeki eserle, okuyucuya hem kronolojik hem de tarihsel olay-olgu çerçevesinde, Cumhuriyet Dönemi Türkiye Tarihi ulaştığımız öz bilgi ve çoklu perspektifle sunulmaya çalışılmıştır. Böylece bu tarihi sürecin büyük resmi ortaya çıkarılmaya gayret edilmiştir.

Referans ve kaynakça gösterme usulünde araştırmacılara, Chicago sistemi önerilmiştir. Yine bir yazım standardı oluşturabilmesi için dil, imla ve gramer kurallarına azami hassasiyet gösterilmiştir. Editörler olarak noktalama işaretlerinde bazı düzenlemeler/düzeltilmeler yaptık. İçerikten müstesna biçimsel yanlışlıklar ve eksikliklerin mesuliyeti tamamen bizlere aittir. Son olarak eserin ortaya çıkma sürecinde bizlere her türlü akademik desteği sağlayan yazarlarımıza müteşekkirimiz. Eserin, ilgililere faydalı olması dileklerimizle.

Prof. Dr. İsmail H. DEMİRCİOĞLU

Prof. Dr. Ahmet ÖZCAN

Doç. Dr. Yücel YİĞİT

Doç. Dr. Namık ÇENCEN

Aralık-2020/İncek/Ankara

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler:

Prof. Dr. İsmail H. DEMİRCİOĞLU

Prof. Dr. Ahmet ÖZCAN

Doç. Dr. Yücel YİĞİT

Doç. Dr. Namık ÇENCEN

1. BÖLÜM: TEMEL KAVRAMLAR

Doç. Dr. Namık ÇENCEN - Gazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Aslı ARSLAN - Fırat Üniversitesi

2. BÖLÜM: AVRUPA'DA AYDINLANMA VE DEĞİŞİM

Prof. Dr. Rahmi ÇİÇEK - Trabzon Üniversitesi

3. BÖLÜM: TÜRK MODERNLEŞME TARİHİ

Prof. Dr. Ahmet ÖZCAN - Çankırı Karatekin Üniversitesi

4. BÖLÜM: ÜÇ KITA DEVLETİNİN ÇÖKÜŞÜ

Doç. Dr. Yücel YİĞİT - Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü

5. BÖLÜM: KAPİTALİZMİN GÖLGESİNDE BÜYÜK HESAPLAŞMA: BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI

Prof. Dr. Mehmet OKUR - Karadeniz Teknik Üniversitesi

6. BÖLÜM: BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASI DÜNYA DÜZENİ, YENİ SINIRLAR

Prof. Dr. Mehmet OKUR - Karadeniz Teknik Üniversitesi

7. BÖLÜM: BİR MİLLET UYANIYOR: MİLLİ MÜCADELE BAŞLIYOR

Prof. Dr. Mesut ÇAPA - Ankara Üniversitesi

8. BÖLÜM: TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ HÜKÜMETİ

Prof. Dr. Mesut ÇAPA - Ankara Üniversitesi

9. BÖLÜM: LOZAN ANTLAŞMASI VE SONRASI TÜRK DIŞ POLİTİKASI (1923-1938)

Prof. Dr. İsmail Hakkı DEMİRCİOĞLU - Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi

Doç. Dr. Namık ÇENCEN - Gazi Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Aslı ARSLAN - Fırat Üniversitesi

10. BÖLÜM: CUMHURİYET DÖNEMİ İNKILAPLARI VE SİYASAL ALANDA GELİŞMELER

Dr. Öğr. Üyesi Hacı Murat ARABACI - Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi

11. BÖLÜM: ATATÜRK İLKELERİ

Öğr. Gör. Teoman GÜL - Gazi Üniversitesi

12. BÖLÜM: İSMET İNÖNÜ DÖNEMİ (1938-1950)

Arş. Gör. Duygu YILMAZ - Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi

13. BÖLÜM: ÇOK PARTİLİ HAYATA GEÇİŞ (1945-1950)

Prof. Dr. Rahmi ÇİÇEK - Trabzon Üniversitesi

**14. BÖLÜM: ÇAĞDAŞ TÜRKİYE TARİHİ ARAŞTIRMALARI VE KAYNAK
TASNİFİ**

Prof. Dr. Salim GÖKÇEN - Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

TEMEL KAVRAMLAR

Giriş.....	2
Tarih ve Önemi.....	2
Kapitalizm.....	3
Millî Mücadele.....	4
Cumhuriyet.....	5
Islahat.....	6
İsyan.....	7
İhtilal.....	7
İnkılap.....	8
Darbe.....	9
Reform.....	10
Modernleşme.....	10
Sonuç.....	11
Kaynakça.....	12

2. BÖLÜM

AVRUPA'DA AYDINLANMA VE DEĞİŞİM

Giriş.....	14
Aydınlanma Düşüncesi.....	14
Amerikan Devrimi ve Avrupa Üzerindeki Etkileri.....	16
Fransız Devrimleri.....	18
Fransız Devrimi'nin Dış Nedenleri.....	19
Fransız Devrimi'nin İç Nedenleri.....	20
1830 ve 1848 Devrimleri.....	23
Milli Devletlerin İnşa Süreci.....	25
Alman Ulusçuluğu.....	29
Öteki Ayaklanmalar.....	30
Emperyalizm.....	32
Ekonomik Temeller.....	32

Artan Nüfusu Yerleştirme Problemleri.....	33
Güvenlik Problemleri.....	34
Emperyalist Devletlerin Güvenlik Endişeleri.....	34
Sonuç.....	35
Kaynakça.....	36

3. BÖLÜM

TÜRK MODERNLEŞME TARİHİ

Giriş.....	38
18. Yüzyıl: Reformların İlk Yüzyılı	40
Lale Devri ve Yirmi Sekiz Çelebi Mehmet Efendi.....	40
Müteferrika Matbaası.....	40
Askeri Modernleşme Girişimi	41
Ahmet Resmi ve Ebubekir Ratıp Efendiler	41
III. Selim ve Nizam-ı Cedit	42
II. Mahmut ve Tanzimat Dönemini Hazırlayan Düzenlemeler	43
Vaka-i Hayriye, Askeri ve Sivil Yenilikler	44
Tanzimat Fermanı ve Mustafa Reşit Paşa	45
Eğitim, Kültür, Siyasal ve Mülki Alanda Büyük Sıçrama: Islahat Fermanı ve Sultan Abdülaziz Dönemi	47
Eğitim ve Kültür Hayatındaki Gelişmeler	48
Kadınların Eğitimi, Taşranın Eğitim Sürecine Katılımı ve Bazı Okulların Açılışı	49
Bilim Dernekleri.....	50
Modernleşme Sürecine Büyük Katkı: Osmanlı Basın-Yayıncılığı.....	50
Aydınlar	51
Sultan Abdülaziz'in Tahttan İndirilmesi ve I. Meşrutiyet	53
Kanun-ı Esasi	54
II. Abdülhamit Devri	54
Modernleşme Sürecine II. Abdülhamit'in Katkısı	56
Muhalefetin Güçlenmesi ve Osmanlı İttihat ve Terakki Cemiyeti.....	57
Osmanlıcılık: Farklı Din ve Uluslardan Bir Millet Kurma Çabası.....	58
İslamcılık: Emperyalist Politikalara Karşı Dini Düşüncenin Yenileşmesi ve Dayanışma.....	59
Türkçülük: Çöküş Karşısında Türk Milleti Fikri.....	60
II. Meşrutiyet Dönemi	61

Sonuç.....	61
Kaynakça.....	63

4. BÖLÜM

ÜÇ KITA DEVLETİNİN ÇÖKÜŞÜ

Giriş.....	66
Afrika'daki Son Osmanlı Toprağı: Trablusgarp.....	66
Balkanlar Yanıyor, Elveda Rumeli	70
I. Balkan Savaşı	70
II. Balkan Savaşı	74
Garbî Trakya Hükümet-i Muvakkatesi'nin Kuruluşu	75
Sonuç.....	79
Kaynakça.....	80

5. BÖLÜM

KAPİTALİZMİN GÖLGESİNDE BÜYÜK HESAPLAŞMA: BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI

Giriş.....	84
Avrupa'da Emperyalist Rekabet, Büyük Hesaplar, Yeni Dengeler.....	85
Osmanlı Devleti'nin İttifak Arayışı ve Türk – Alman İttifak Antlaşması	88
Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na Girişi.....	93
I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Ordusunun Savaşığı Cepheler.....	94
Sonuç.....	105
Kaynakça.....	105

6. BÖLÜM

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASI DÜNYA DÜZENİ, YENİ SINIRLAR

Giriş.....	110
Birinci Dünya Savaşı Sonrası Dünya: Osmanlı Devleti'ni Paylaşma Projeleri ve Büyük Planlar.....	110
İstanbul Antlaşması (Mart-Nisan 1915).....	112
Londra Antlaşması (26 Nisan 1915)	115
Şerif Hüseyin-Mcmahon Mektuplaşmaları (Temmuz 1915-Mart 1916)	116
Sykes-Picot Antlaşması (10-23 Ekim 1916).....	119

Saint-Jean De Maurienne Antlaşması (1917)	123
Balfour Deklarasyonu	125
Dünya’da Barış Süreci.....	127
Rusya ile Barış: Brest-Litovsk Antlaşması (3 Mart 1918).....	127
Paris Barış Konferansı (18 Ocak 1919).....	129
Almanya ile Barış: Versailles Antlaşması (28 Haziran 1919).....	129
Avusturya ile Barış: Saint-Germain Antlaşması (10 Eylül 1919)	131
Bulgaristan ile Barış: Neuilly Antlaşması (27 Kasım 1919)	132
Macaristan ile Barış: Triannon Antlaşması (4 Haziran 1920)	134
Yeni Dünya Düzeni ve Milletler Cemiyeti	135
Sonuç.....	137
Kaynakça.....	138

7. BÖLÜM

BİR MİLLET UYANIYOR: MİLLİ MÜCADELE BAŞLIYOR

Giriş	142
Büyük Felaket Mondros.....	142
Mondros Mütarekesi	143
Mütareke Sonrası Memleketin Durumu ve İstanbul Hükümetleri.....	145
Paris Barış Konferansı.....	146
Mütareke’den Sonra Kurulan Cemiyetler	149
Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri.....	149
Milli Varlığa Düşman Cemiyetler	152
İzmir’in İşgali.....	153
Mustafa Kemal İstanbul’da	154
İlk Meşale: Samsun’a Çıkış ve Havza’da Millî Mücadele Faaliyetleri	155
Millî Mücadele’nin Yol Haritası	156
Amasya Tamimi.....	156
Mustafa Kemal’e Karşı İstanbul’da Duyulan Endişe	157
Erzurum Kongresi (23 Temmuz-7 Ağustos 1919)	158
Sivas Kongresi (4-11 Eylül 1919).....	159
Amasya Görüşmeleri (20-22 Ekim 1919)	162
Heyeti Temsiliye’nin Ankara’ya Gelişi	164
Son Osmanlı Mebuslar Meclisi ve Misâk-I Millî.....	167

İstanbul'un İşgali.....	168
Milli Mücadele Dönemi Basını.....	170
Milli Mücadele'nin Mali Kaynakları	174
Milli Mücadele Döneminde Sağlık	177
Ek Yazılar	180
Milli Mücadele Öncesi Mustafa Kemal'in Hayatından Kesitler	180
Misâk-ı Millî'nin Mebusan Meclisi'nde Kabulü	184
Sonuç.....	186
Kaynakça.....	187

8. BÖLÜM

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ HÜKÜMETİ

Giriş.....	190
Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni Açılışı	190
Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti'nin Kuruluşu ve Meclis'in Yapısı.....	193
İstiklâl Marşı'nın Kabulü (12 Mart 1921).....	196
23 Nisan'ın Millî Bayram Olarak Kabulü	197
İç Ayaklanmalar	197
Sevr Antlaşması (10 Ağustos 1920)	199
Askerî ve Siyasî Gelişmeler	200
Güney Cephesi.....	200
Doğu Cephesi.....	203
Türk-Sovyet İlişkileri	204
Batı Cephesi	206
Yunan İşgali Karşısında Kuvayı Milliye.....	207
Kuvâ-yı Milliye'den Düzenli Orduya Geçiş.....	209
Düzenli Ordunun Yunanlılarla Savaşları	212
Birinci İnönü Savaşı (6-10 Ocak 1921).....	212
Birinci İnönü Zaferi'nden Sonraki Gelişmeler	213
İkinci İnönü Savaşı (23 Mart- 1 Nisan 1921).....	213
Yunan Kralı Anadolu'da: Yeniden Taarruz.....	214
Türk Ordusunun Sakarya'nın Doğusuna Çekilmesi ve Savaşa Hazırlık	215
Sakarya Savaşı (23 Ağustos- 13 Eylül 1921).....	216
Fransızlarla Ankara Antlaşması (20 Ekim 1921)	217

Büyük Taarruz (26 Ağustos- 9 Eylül 1922)	218
Mudanya Mütarekesi (3-11 Ekim 1922).....	220
Sonuç.....	221
Ek Yazılar	222
San Remo Konferansı Görüşmeleri (18-26 Nisan 1920).....	222
San Remo Konferansı Görüşmeleri (18-26 Nisan 1920).....	223
Kaynakça.....	224

9. BÖLÜM

LOZAN ANTLAŞMASI VE SONRASI TÜRK DIŞ POLİTİKASI (1923-1938)

Giriş.....	226
Zaferin Tescili Lozan Barış Antlaşması (Öncesi Gelişmeler, Önemi ve Sonuçları)	227
Sınırlar	231
Boğazların Statüsü.....	231
Ekonomik ve Mali Hükümler	232
Azınlıkların Statüsü.....	232
Türk-İngiliz İlişkileri.....	233
Türk-Yunan İlişkileri.....	236
Türk-Sovyet İlişkileri	239
Türk-Fransız İlişkileri	240
Türk-İtalyan İlişkileri	243
Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne Girişi.....	245
Balkan Ülkeleriyle Balkan Antantı.....	246
Türkiye'nin Doğulu Devletlerle İlişkileri ve Sadabad Paktı	248
Montrö (Montreux) Boğazlar Sözleşmesi (1936)	249
Sonuç.....	251
Kaynakça.....	253

10. BÖLÜM

CUMHURİYET DÖNEMİ İNKILAPLARI VE SİYASAL ALANDA GE- LİŞMELER

Giriş.....	256
Siyasal Alanda Yapılan İnkılaplar ve Meydana Gelen Olaylar.....	257
Saltanatın Kaldırılması	257
Cumhuriyetin İlanı	258
Halifeliğin Kaldırılması	260
Atatürk Döneminde Çok Partili Hayata Geçiş Denemeleri	261
Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın Kurulması.....	261
Şeyh Said İsyanı'nın Ortaya Çıkması ve Takrir-i Sükûn Kanunu	263
İzmir Suikastı	264
Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın Kurulması.....	265
Menemen (Kubilay) Olayı	267
Hukuk Alanında Yapılan İnkılaplar	268
1921 Anayasası (Teşkilât-ı Esasiye Kanunu).....	268
1924 Anayasası.....	268
Hukuk Alanında Yapılan Yenilikler	269
Eğitim ve Kültür Alanında Yapılan İnkılaplar	270
Tevhid-i Tedrisat Kanunu ve Yeni Okulların Açılması.....	270
Latin Harflerinin Kabul Edilmesi ve Millet Mektepleri	272
Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu'nun Açılması	273
Güzel Sanatlar Alanında Yapılan İnkılaplar	275
Sosyal Alanda Yapılan İnkılaplar.....	276
Şapka Kanunu ve Kılık Kıyafete İlişkin Düzenlemeler	276
Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılması	278
Soyadı Kanunu.....	278
Takvim, Saat ve Ölçü Sistemlerinde Yapılan İnkılaplar	279
Milli Bayramlar ve Tatil Günlerinin Belirlenmesi	279
Kadın Haklarının Kabulü.....	280
Ekonomi Alanında Yapılan İnkılaplar	280
Sağlık Alanında Yapılan İnkılaplar.....	282
Sonuç.....	283
Kaynakça.....	285

11. BÖLÜM ATATÜRK İLKELERİ

Giriş.....	288
Cumhuriyetçilik.....	289
Milliyetçilik	295
Halkçılık.....	299
Devletçilik.....	302
Laiklik	306
İnkılapçılık	313
Bütünleyici İlkeler	316
Milli Egemenlik İlkesi.....	316
İstiklal-i Tam (Tam Bağımsızlık) İlkesi	317
Milli Birlik ve Beraberlik	318
Yurtta Barış, Dünyada Barış	319
Çağdaşlaşma.....	320
Bilimsellik ve Akılcılık.....	321
Sonuç.....	322
Kaynakça.....	322

12. BÖLÜM İSMET İNÖNÜ DÖNEMİ (1938-1950)

Giriş.....	328
İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanı Seçilmesi.....	328
İkinci Dünya Savaşı ve Türkiye'nin Savaşa Girmesine Yönelik Girişimler	329
İsmet İnönü Dönemi Türkiye'de Yaşanan Gelişmeler	333
Çok Partili Hayata Geçiş ve Demokrat Parti'nin Kuruluşu	337
Sonuç.....	339
Kaynakça.....	340
Ek Yazılar	342
İsmet İnönü'nün Hayatı – Okuma Parçası	342

13. BÖLÜM

ÇOK PARTİLİ HAYATA GEÇİŞ (1945-1950)

Giriş.....	346
Çok Partili Yapıya Geçiş Hazırlayan İç Dinamikler.....	346
Çok Partili Yapıya Geçiş Hazırlayan Dış Dinamikler.....	348
Demokrat Parti'nin Kuruluşu ve Çok Partili Siyasi Hayat.....	350
Çok Partili Hayat Üzerinde CHP-DP Uzlaşması.....	358
Sonuç.....	362
Kaynakça.....	363

14. BÖLÜM

ÇAĞDAŞ TÜRKİYE TARİHİ ARAŞTIRMALARI VE KAYNAK TASNİFİ

Giriş	366
Tarihsel Kaynak ve Kaynak Tahlili.....	367
Çağdaş Türkiye Tarihi Kaynakları.....	367
Arşivler.....	368
Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı.....	369
Cumhurbaşkanlığı Arşivi	371
ATASE Arşivi	372
Türk Tarih Kurumu Arşivi	373
Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Arşivi.....	373
Türk Kızılayı Arşivi	374
Resmi Yayınlar	374
Resmî Gazeteler	374
Düstur	377
Sicilli Kavanini.....	378
Kavanin Mecmuası	379
Zabıt Cerideleri	380
Ayn Tarihi.....	384
Sürelî Yayınlar	385
Sonuç	398
Kaynakça.....	399